

Bijeenkomst NVB: FinTech en compliance- (risico's)

Roderick Noordhoek

“Het onderwerp FinTech is hot in de sector, maar of dit ook onder compliance officers geldt...” Dat was de vraag van de NVB toen zij samen met het Nederlands Compliance Instituut de bijeenkomst ‘FinTech en compliance(risico's)’ organiseerde. Wat blijkt? Compliance officers hebben helemaal geen keuze. Ze moeten mee! Een verslag van deze bijeenkomst.

FinTech

Don Ginsel (Holland FinTech) trapte de, door vijftig compliance officers bezochte, FinTech-middag af en beantwoordde direct de vraag: wat is FinTech? Don stelt dat het draait om een onderdeel van een andere beweging, namelijk innovatie. *“En dat doen we in de financiële sector al eeuwen.”* Een van de beste innovaties binnen de sector is volgens Don de beurs. *“Door innovatie ontstond standaardisatie en dat heeft de hele aandelenhandel mogelijk gemaakt.”* Wat je nu ziet is dat hiervoor technologie wordt gebruikt die het mogelijk maakt om verder te innoveren. En dat is niet iets van de laatste twee jaar. Zo is mobiel bankieren al heel lang mogelijk en dat valt ook onder FinTech. *“We hebben er nu alleen een naam voor verzonnen.”* Volgens Don doet Nederland het op dit gebied overigens heel goed en kunnen we internationaal meekomen. Nadat FinTech gedefinieerd werd, ging hij verder met voorbeelden van technologische innovatie ten behoeve van de compliancefunctie. Met name op het gebied van risicobeheersing en CDD zijn er steeds meer partijen die technologische oplossingen aanbieden.

Verder zette Don vraagtekens bij hoever we moeten gaan met technologie. *“Iedereen focust nu sterk op blockchain, maar we moeten niet vergeten dat dit systeem voorlopig heel erg traag is.”* Zijn visie over de toekomst: steeds meer niet-gereguleerde partijen gaan aanhaken bij gereguleerde partijen. Op dit vlak ziet Don een groot risico voor data-beveiliging. Ook ziet hij PSD2 als ontwikkeling die zorgt voor meer partijen die actief betrokken raken bij de financiële sector. Hij waarschuwt dan ook de toezicht-houders dat zij hierop voorbereid moeten zijn.

Blockchain

Om blockchain beter te begrijpen was Chris Huls (Rabobank) uitgenodigd. Hij schreef zijn scriptie over scenario's waarin blockchain kan worden toegepast en wist er meer dan één miljoen te verzinnen. Daarna kon hij direct als expert aan de slag bij Rabobank, waar hij nu verschillende blockchain-projecten heeft opgezet. Na zijn toelichting op blockchain lichtte Chris toe dat hij er heel lang over had gedaan om de techniek te begrijpen; dit ter opluchting van sommige compliance officers. Tegelijk gaf hij aan dat er ook voor compliance veel voordelen te behalen zijn met blockchain. Met name op het gebied van de identificatie en verificatie van klanten.

Toezicht op technologische ontwikkelingen

Namens de AFM gaf Mirèl ter Braak toelichting op de wijze waarop de AFM omgaat met deze innovaties en hoe zij in een spagaat zitten tussen het ondersteunen van nieuwkomers in de sector versus het behouden van een level playing field voor de bestaande partijen. Hier kwamen veel vragen over. Met name het gebruik van een sandbox doet in dat opzicht veel stof opwaaien. De sandbox is een onderdeel van de InnovationHub die is opgezet in samenwerking met DNB. De sandbox is een testomgeving die gecontroleerd wordt door de toezichthouder en waarin innovatieve bedrijfsmodellen en productinnovaties getest kunnen worden. Mirèl beschreef vervolgens ook het internationale toezichthoudersspectrum. Daarbij gaf zij aan dat de AFM nauw samenwerkt met onder andere de Engelse toezichthouder FCA, die in het algemeen als een van de voorlopers wordt gezien op dit vlak.

Witwasrisico's

Inhoudelijk werd de middag afgesloten door Rutger de Doelder van de Erasmus Universiteit. Hij presenteerde zijn visie over de witwasrisico's die de FinTech-ontwikkelingen met zich meebrengen. De rode draad hierin is dat het voor start-ups van belang is dat zij een bepaalde 'basishygiëne' hebben ten aanzien van integriteit. Hoewel het gaat over niet-gereguleerde ondernemingen is het voor hen ook cruciaal voor de continuïteit om niet in aanraking te komen met witwaspraktijken, ongeacht welke wet- en regelgeving er van toepassing is. Ook de onder toezicht staande instellingen in de financiële sector moeten zich beseffen

dat deze basishygiëne op orde is bij FinTech-partijen waarmee zij in aanraking komen. Middels een aantal praktijkvoorbeelden over betalingsverkeer, de bitcoin en kredietverlening schetste Rutger een aantal specifieke, nieuwe compliancerisico's, zoals de handel in cryptocurrency en verschuivingen in de verantwoordelijkheid bij het uitvoeren van CDD-onderzoek. Ook gaf hij drie manieren weer waarop banken hiermee in aanraking kunnen komen: als onderdeel van de keten, wanneer FinTech-start-ups klant worden en wanneer bestaande klanten misbruik maken van FinTech.

Tot slot voorziet Rutger nog een aantal voorspellingen:

1. Een verbreding van de reikwijdte van de Wwft, bijvoorbeeld door bitcoin exchange onder toezicht te laten vallen.
2. Het opnieuw definiëren van geld of synoniemen in de wet.
3. Een verbod op anonieme betalingen.

Met onder andere deze maatregelen denkt Rutger dat de basishygiënenorm kan worden bereikt.

De middag werd afgesloten met een borrel waarbij een ieder zijn/haar visie over de toekomst (van compliance) met elkaar deelde. De NVB gaf aan open te staan voor suggesties op dit thema om meer voor compliance bij de banken te betekenen.

Roderick Noordhoek is voorzitter van het Young Compliance Professional-netwerk en is werkzaam bij het Nederlands Compliance Instituut als junior compliance officer. Dit artikel is op persoonlijke titel geschreven.

